

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

ПРЕТПЛАТА ИЗНОСИ:
Месечно 3 франка тромесечно 9 франака,
годишње 36 франака

ЦЕНА ОГЛАСИМА:
Ситни огласи 0.20 фран. од петитног реда, већи огласи по погодби. Новац се полаже државним комесаријат, дипломатским заступништвима или преко Краљ. Срп. Гвер. конзулата у Солуну.

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ
Пошту слати преко Краљ. Срп. Ген. Конзулата у Солуну

РУКОПИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ
Стан редакције 29 rue Ptoloméen 29 Salonique

Поједини бројеви се могу добити у Солуну код уреднице „Друштва грчке штампе“ ул. Булгарохтона бр. 5, близу главне поште.

ОЧАЈНО СТАЊЕ У БУГАРСКОЈ

Извештај једног неутралца

Дописник американског листа „New-York World-a“, после двадесетодневног бављења у Бугарској отишао је у Букурешт, одакле је послао своме листу следећи извештај:

У Софији, као и у другим већим варошима свака је трговина престала. Радње морају бити затворене од 8 часова у вече до 8 часова ујутру. Тешко ономе ко се усуди да отвори радњу у том међувремену без полицијске дозволе. Странци и Бугари морају увек показивати на улици, у кафани, полицијским агентима, дозволу о њиховом борављењу у вароши. Што је најгоре — за време ноћи блокирају се поједине улице и врше претреси по кућама.

Приметио сам, да полиција врши претрес код сваког хотела између 2 и 3 сата ујутру. Свака се соба најљубиво претресе недајући времена господи ни да се обуку. Госпође Црвеног американског крета имаће чудних ствари да причају кад се буду вратили у Америку.

Сви Бугари изгледају Немцима сумњиви. Сви јавни састанци, политички разговори по кафанама и ресторанима изрично су забрањени. Полиција у Бугарској има највећу моћ. Она није потчињена министарству а најмање војном министарству. Она врши наредбе главног штаба, који је сасвим у немачким рукама.

Постоји још и тајна полиција, која носи име „национална безбедности“ — а која треба да се зове „национални терор“.

Кад су Немци дошли у Бугарску, приметили су да је уређење појединих надлештава рђаво изведено. Они су онда почели да уређују по њиховом схватању. Сви чиновници тајне полиције, почев од шефа па до последњег агента, плаћени су од стране немаца. Шеф бугарске полиције је неки Георгиев.

Годину дана раније Георгиев је био марински чиновник у Варни, а данас се рачуна као најбогатији човек. Он улива страх целој Бугарској. Софиска полиција је постала монопол фамилије Георгиева. Један од његових

синова је секретар, а други вице-директор. Сви важнији послови поверени су рођацима његовим.

Бугарски народ није ни мало расположен за рат. Сваки је уверен да Бугарска не може сачувати оно што је заузела. Један политичар је изјавио: „наша је ситуација опасна, јер англо-французи чекају згодан моменат да нас нападну. Не знамо шта ће Грци и Румуни радити, али смо уверени да они нису наши пријатељи и чекају моменат да се на нас баце и лише нас земље као што учинише у другом балканском рату.“

Друга брига јесте трајање рата. У почетку овога рата, земља је била пуна немачког злата.

Влада је увек усплаћивала у готову; трговина је напредовала. Сељаци су увек један део својих производа продавали.

Када се директне везе са Немачком успоставише, Немци покупише све што је било у земљи. Сада оскудевамо у многим стварима, нарочито у хлебу. Цене појединих артикала су много скочиле: кафа кошта 12 динара кило, зејтин 6 динара, плаћамо свако јаје 20 сантима. Нећемо бити у стању да ово дуго издржимо.

Има и таквих, који су се обогатили, као на прилику наш министар финансија Тончев, који пре годину дана није ништа имао, а данас располаже милионима; Радославов и Георгиев који су такође осигурали опстанак. Али народ све више сиромашни.

КРВАВИ РЕЖИМ

III

Извештај угледног муслиманина из Охрида на жалост потврђен је. Бугари су око осамдесет наших болесних војника заклали. Кад је та вест продрла у грађанству изазвала је ужасно запрепашћење и протест, који је јако изневадио бугарске војне кругове, јер су у томе гледали симпатије народне према Србима. Жене, махом из бољих кућа, повреле су са свећама по обичају, болници, али су отуда кудачки отеране. Депутацију грађана која је протествовала држали су три сата под стражом код команданта места. Охрид је сигурно због овога кажњен, јер док остале вароши добијају по нешто хлеба — Охрид умире од глади. Беда је таква да родитељи напуштају своје куће само да негледају како им деца умиру од глади.

Управну власт узео је у своје руке чувени комитски војвода Петар Чаулез. Његову крваву руку осетио је одмах Јаков Дудуловић кога су Чаулевићи људи на парчета у сред чаршије 25. новембра псекли. Истога дана пао је од ових и један муслиманин неки Салија за кога су мислили да је у служби Срба био. Тврде да су 26. новембра убијена два кмета један из Велгошта, а други из Косеља, чија имена нисмо могли сазнати. Многи грађани на мртво име испребијани су; нарочито они за које се знало да су у пријатељској вези са српским чиновницима били. Куће српских чиновника опљачкане су, а они грађани који су се устезали да

прокажу чиновничке ствари строго су кажњени. Председници општина и кметови домораци — «експедирани» су за Софију. „Експедиција“ за Софију значи смрт на Букову. Из Охрида су отерани Димитрије Зарчевић, Пихјен и Јане Рувина — угледни грађани, који су припадали грчкој странци. Мисли се да су и ови „експедирани“ јер Бугари нарочито мрзе ову тројицу због манастира св. Наума.

Као Чаулез у Охриду, тако у Струзи Милац Матов пали и жари. Матов спада у ред највише рекламираних бугарских војвода, док је међутим један од најординарних плашљивца. Од обичног кројача прогуроа је до »серпозног дејца“ македонског. Матов је одмах ударно разрез на прваке. Браћа Чакаревићи и Несторовићи најбогатији људи у томе крају опљачкани су. Матов је осигурао себи »живовачку“ за неколико десетина година, благодарећи готовини коју је затекао код богаташа струмичких.

Жељан српске крви, а не смејући на бојном пољу до ње доћи — Матов је ухватио двојицу истакнутијих Срба Василија Чочоровића и Митра Поповића, бивше председнике општинских судова и првога обеспо, а другога у Струзи јавно убио.

Исто тако овај је зликовац убио председника општине радонке Тому, али мучки што је својство његове поварене душе. Мноштво грађана обе вероисповести поханшено је — пошто је претходно опљачкано.

Испребијани су Риза кмет из Ве-

лешта и Алид Куртши кмет из Радолишта. У Подграцу је настала грабеж при уласку бугарске војске, али су се Арнаути бранили оружјем, те је том приликом пао приличан број бугарских војника, међу којима два официра који су предљачили у пљачкању.

Манастир св. Наума — онај који су својим прилозима помагали и Арнаути из најудаљенијих крајева, а на који никад нису наертали чак ни Мерси Дема нити Ислам Гаран — бугарска је војска опљачкала. Жалосно, али је истина Бугари су сво добро са икона дијели; свећњаке, полилеје па чак и покров са Њивота св. Наума однели. Манастир је тако опљачкан да сада изгледа као права пустина. Народ с гнушањем, а нарочито околни сељаци говоре о овоме чуду. Док је српска војска обилато помагала манастир и док су чак и Турци прилоге слали, Бугари га до коначне пропасти доведоше. Народ неће лако заборавити овај њихов вандализам. Друго се није могло ни очекивати кад је представник војске генерал Бојаџијев чију мајку, коју је он оставио да гладује, о своме трошку у Охриду сарањују српски официри и чиновници, а он им то враћа кљанем њихове болесне браће и где су чувари и заштитници правде и јавне безбедности Чаулев и Матов професионални разбојници.

Дани чезнућа

I.
Ено блесну звезда једна
И у ноћ се црну крије;
Ћути, душо, буди чедна,
Чувај тајну звезду сјајну —
Роб то бежи из Србије.!

А шта моје робље ради:
Трпи, ћути, гладно вепе;
Бога моли, тамњан кади,
Све у стрешњи и у зебњи —
Очекује жудно мене.!

II.
Ко да неки лахор стигне:
Помилова лице моје,
И косу ми у вие диже;
Нашег неба лахор то је!

Ко да нека роса осу,
Баш на очи све ми пада;
Није роса, сузе то су:
Наше небо плаче сада!

* * *

Бомбе у бугарском посланству у Атини

Прошлу ноћ у 12 и по часова експлодирала је једна бомба у бугарском посланству. Посланик и особље излетели су у укусном неглижеу на улици и једва су се повратили од страха. Оштећен је један део канцеларије. Пуцањ је скупио силан свет и жандармерију. Међ жртвама се налазе само окна прозорска на посланству и околини. Истрагом је нађена још једна бомба, која није експлодирала. Обе су метнуте испод степеница посланства.

Пасаров је изјавио, да је око 10 часова у вече видео два сумњива лица око посланства и да сматра да то није могао учинити Грк, већ какав странац, који се решио да уништи још и турско посланство.

На лицима посланика Немачке, Аустрије и Турске, који су дошли да честитају Пасарову, приметило се велико узбуђење,

али се није могло да утврди, да ли је то услед радости, што се Пасаров спасао или што њих није снашло или од страха, да не дође и на њих ред.

У процес мишљењу Пасарова, да тако богомрско дело није могао да учини један Грк, атинска полиција је ухапсила 4 Грка (три Крићанина и једног Епирца), и једног Јерменина. Код последњег је нађено педесет бомби. Има и међ Грцима грешних људи, који дижу руку на богомолца Пасарова.

Један лист примећује, да истрага отвори очи, да нису то бомбе, које се одавна налазе у посланству, јер, као што је утврдила преметачина бугарског конзулата у Солуну, бугарски дипломатски представници држе обично у подрумима бомбе у место старог вина, пошто је Баја-Гање антиалкохолничар, — кад мора да плати.

ВЕСТИ ИЗ СРБИЈЕ

Београд

Поновни попис београдског становништва извршен је почетком марта. Резултат још није публикован. Од наших угледнијих грађана, који су у Београду, чује се за Лазу Јовановића бившег министра, Гигу Гершића, Влајка Ценића и Будимира Раденковића.

Намерава се, да се отвори позориште код «Коларца», пошто је позоришна зграда тотално порушена.

Живот у Београду носи на себи све знаке своје скорје прошлости: становништво разређено, куће порушене, привређивања из нормалног доба нема. Највећи део света живи од зараде, које им пружа аустријска војна власт по невољи, јер би свет помрео од глади. Бољи грађани служе као тумачи и практиканти при надлештвима, као чиновници и радници код општине, електричног осветљења и трамваја, у штампаријама, а велики део по кафанама и гостионицама, где услужује војску. У кафанама се читају хрватске, немачке и мађарске новине, и пије се црна кафа.

Да би одушевили београђане за аустријски режим, предузели су Аустријанци, да уреде калимегдански парк, дижу се степенице и зидање зграда, велики грмови употребљени као заклопи односе се, ровови се попуњују, рупчаге од граната саравњују се, Београђанима је само то фалило!

Међ виђенијим Београђанима, који се налазе у Београду, помињу се имена: Максима Димитријевића - Арера, српског консула у Бечу, Јована Павловића, пуковника у пензији и Илкића, архитекте министарства грађевина.

За немачког консула у Београду наименован је К. Фрајтаг, бивши консул у Атини.

Смедерево

И у Смедерево се вратио један део нашега живља, који није успео да избегне испред непријатељске најезде. Почетком марта било је у Смедерево

свега 3000 становника (у место 8000 у почетку рата!). Тешко да ће се овај број повећати, јер је у Смедерево толико много порушених кућа, да ни ово 3000 нема где да станује. Мисли се на подизање барака; и како јавља један немачки лист, «у које би се смељно свет, док им се куће не поправе». (Скоро ће им Аустријанци подићи куће!) Уласком непријатеља у варош Смедерево, унесена је таква зараза, да нема ниједне вароши у Србији; где су тифус и колера толико беснеле као у Смедерево. За нас је срећа велика, што у то доба није било готово ниједног нашег човека у вароши. Изгледа, да је зараза данас потпуно утамањена.

Смедерево је данас деградирано, оно је среско место; срески начелник је један капетан, а органи су му официри. Постоји чак и општинска самоуправа, али по чисто прајско-јункерским појмовима: одборници општински су узети из реда грађана смедеревских, али се на њиховом челу налази као председник општине један аустријски поручник.

Један немачки лист јавља, како има у Смедерево прилично намирнице, да свињско месо кошта килограм круну. Зар има будале ко би у ово могао да верује, кад у Београду два пут недељно нико не сме да окуси меса! Вели се чак да има и белог брашна, и то онда, кад полиција у Шпандави убија митраљезом грађане, што отимају хлеб од енглеских заробљеника, Задовољни ће бити Смедеревци, ако им разне цивилне власти, које су све у рукама војске, оставе доста црног брашна!

У околини Смедерева још је већа оскудица. Народ нема ни радне снаге, ни стоке, ни семена, да обради њиве! Због тога је окружна команда наредила народу да сеје репу за исхрану стоке и кромпира. Велики део поља обрађује војска за свој рачун, пошто

сељак, односно сељанка, нема чиме да га обради.

Ниш

Бугарски «Дневник» јавља, да су у једном сандуку са празним флашама нађени драгоцени крстови и друге златне и сребрне ствари, које је прикрио нишки владика. Трговцу Попићу истерана је сва породица на улицу и смештена војна команда. Чује се, да му је кућу одузела бугарска држава, јер је у њој становао српски престолонаследник.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Пренос српских трупа.

Још увек се проносе најразноврсније вести о односу између Грчке и Сиоразума о питању о преносу српских трупа. Тврди се, да је грчка влада одбила дефинитивно захтев преноса железницом, указујући на друге путеве, којима се српска војска може користити. По другим вестима изгледа да још трају преговори. Јуче су војни аташеи посланства савезничких имали седницу са грчким генералштабом. С друге стране се јавља да се у Атини очекују изасланици српског генералштаба ради преговора са грчким војним властима.

«Омикрон»-у јавља његов дописник из Атине, да су посланици сиоразума изјавили јуче. Скулдису, да је одлучено да се српске трупе пренесу сувом и то делом пешке, а делом железницом, тако, да неће ићи кроз Атину и Пиреј. Користиће се илугом Лариса—Панагуми.

Полазак престолонаследника Александра из Париза.

«Ле Журнал» пише: У 8 сами ујутру престолонаследник Александар пошао је специјалним возом из Париза.

И ако је било доста рано народ се је сакупио око хотела и бурно поздравео престолонаследника при његовом поласку. У друштву г. Пашићу отишао је на станицу Лион. Целим путем је народ клигао: «Живела Србија! Живео престолонаследник Александар!»

Председник Републике, генерал Дибај, гувернер Париза и многе политичке, дипломатске и војне личности дошле су на станицу да испрате престолонаследника. Једна чета са заставом и музиком, била је на перону ради одавања почести. Када се престолонаследник појавио музика је интонирала Српску химну затим Марсељезу.

У 8:10 часова пошао је воз испраћен са узвицима: «Живела Србија! Живео престолонаследник Александар!» од стране многобројног народа који се је гушио иза станичних ограда.

Г. Понсе, специјални комесар, пратио је воз до Модане.

Никог више не штеде

У Бугарској су до сада били ослобођени војне обавезе сви

Пирот

У Пироту су отворене бугарске школе и натерано у њих 273 мушкарца и 134 девојчице.

Крупаја

У селу Крупаји, округ пиротски, отворена је бугарска основна школа. Том је приликом бугарски председник општине у Пироту, Брадишилов, послао телеграфску честитку министру просвете Пешеву.

Скопље, Соко-Бања, Крушево

У овим трима варошима отворене су такође бугарске школе.

Јермени и Јевреји пореклом из иностранства, а настањени у Бугарској.

Међутим сада је министар војни у Софији издао декрет којим се имају сви ти до сада изузети од 20—55 године, одмах уврстити у бугарску војску.

Бугарски режим у Србији.

Ономад је пребегао из Бугарске један српски поданик родом из Четираца, и предао се грчким војним властима. Он је био као бугарски војник на македонском фронту и после великих мука успео је да се спасе. Прича, да су Бугари узели све мушкочице у Србији или у војску или на тенке радове по рудницима, на грађењу путова итд.

Само су Бугари у стању, да поданике зарађене државе узимају у војску. То је најстрашнији атак на међународно право, који може да учини држава у рату; али у исто време то нам показују, како је сигурна бугарска војска.

Генерал Сарај и Грчка омладина.

Дирекција грчке гимназије Константинодес у Солуну приликом Ускршњих празника изјавила је генералу Сарају своју дубоку наду да ће победити војска Француске Републике и њезиних Савезника.

Позив.

Мин. Грађевина, пошт.-тел. одељење тражи списак особља и.-телеграф. струке из евакуисаних станица који се налазе у Солуну и околини. Да би се тај списак могао послати, нека сви чиновници, званичници и службеници предстану оvd. консулату ради пријаве.

Бродарске везе с Атином.

Пуних пет дана није било бродарске везе из Солуна за Атину. Пошто је ишла илугом Рида—Скала—Каперина—Лариса.

Одведена девојка.

Из села Блатерина, одвели су непознати људи, у Бласон ћерку Ђорђа Болети за време њене шетње у околини селској. Жандармерија и полиција живо трагају за крадљивцима.

Крађа.

Три непозната човека зауставили су и опљачкали недалеко од села Фустани трговца и Бенцију у тренутку кад се он враћао. Полиција је поведе истрагу.

Регрутна комисија.

Сутра 15. т. м. на реду су да предстану регрутної комисији они чија имена почињу словом К.

Позива се.

Бого Мојсић да предстане конзулату ради извесног саопштења.

Са Мајадага**Писмо једнога избеглице**

И до нас избеглице из среза Ђевђелијскога, који остадемо у Мајадагу и другим пограничним селима, да смо ближе нашој лепој домовини и Ђевђелији, дошао је ускршњи број «Велике Србије».

Сакуписмо се одмах на један ћувик, одакле свакога дана погледамо лепу Ђевђелију и њену околину, да видимо нашу Велику Србију, да видимо шта нам она јавља. Само име Велика Србија узбудило нас је, а још више нада да ћемо и ми доживети остварење вековног српскога идеала да ћемо уживати све благодети у Великој Србији.

Затим је почело читање са највећим нестрпљењем и дрхтањем слово по слово. Можете мислити, како нам је било на срцу, када прочитамо о великој и славној победи браће Руса код Трапезунта. Ах, наша добра браћа Руси! И онда продужисмо даље читање све лепших и лепших вести. Жао нам беше што «Велика Србија» не би још већа, те да још шта ново видимо.

Живот нам овде пада тешко, јер свакога дана гледамо свије домове и своја имања како нам их Немци и Бугари упропашћују, и што нам црни глас допиру о мукана наших, који тамо остадоше. Свако јутро онамо да нема по неке куће нашег избеглице која је омркла, јер Бугари ноћу метну маче под њу, запале их и претворе је у рушевине. Сутра дан објаве народу, да су оне поћи летели француски авионами и да су је срушили. Безумници! Варају се, ако мисле, да могу овај јадни народ обманути.

Али, ко ће ко Бог. Он је добар, он ће нас ускоро вратити у нашу домовину, па макар и опустошену од ових дивљих свакаваца.

Живела Велика Србија!

Мајадаг, на Украј.

Избеглица.

ТУЂЕ МИСЛИ И ИЗРЕКЕ

Полуистина је читава лаж.

Зајмити новац значи куповати непријатеља.

Шипање косе најбоље се учи на твој глави.

Последње вести**Са нашег фронта**

Сва артиљеријске борбе ништа се значајно није десило на северо-источном фронту.

На десној обали Вардара а на левом крилу, 50 Бугара дошли су до Тивадије и сукобили се предстражама француским. Резултат борбе је 2 мртва с једне и друге стране и неколико ранених.

Пред американско-немачким ратом

Лондон, 14. априла.

«Морнинг Пост» тврди, да Вилзон мора да остане енергичан у својим захтевима према Немачкој, јер је приликом последње изборне кампање он однео победу у знак енергичне одбране американских интереса. Због тога му је о-

добрен кредит за војску од 500.000 и за знатно појачање флоте.

Са тога се разлога верује, да најновија уштва, која је добио немачки посланик у Вашингтону гроф Менсдорф, а по којима треба да чини американцима разна празна обећања, неће имати дејство. Америка ће се задовољити само тако, ако Немачка изјави просто и јасно, да диже руке од сумаренског рата, како га је досад водила.

Копенхаген, 13. априла.

Американски поданици у Немачкој шаљу своје породице у Копенхаген.

Сви су банкарски послови између Немачке и Америке потпуно суспендовани.

И Аустрији ултиматум

Вашингтон, 13. Април

И Аустрији је Вилзон послао енергичну ноту, тражећи од ње објашњење о потапању американске лађе «Император» од стране аустријских сумарена у Средиземном Мору.

Париз, 14. априла.

«Журнал оф Комерс» је мишљења, да савезници немају рачуна да Америка ступи у рат, јер Америка нема оних супротности интереса са Немцима које имају савезници, због тога Америка неће ићи на то, да се Немачка потпуно утуче и штитиће је при преговорима о миру.

Њујоркски «Тајмс» пак вели, да је боље да Америка не уђе у рат с Немачком, јер ће у последњем случају настати и последњи обзир, које Немачка још има у вођењу сумаренског рата.

Париз, 14. априла

Јављају из Њујорка «Дели Мелу» да је посланик сјед. држава Жерар добио нове инструкције за немачку владу.

Париз, 14. априла

Принц Алберт из Монака послао је телеграм председнику Вилзону са садржином: «Придружујем се вашем протесту против недеља Немачке војске — протесту који брани права неутралних и част човечанства.

Руски комунике

Петроград, 14. априла.

Наши авијативари бацили су 36 бомби на положаје непријатељске нарочито на станицу Теловка.

У области Ашкала, Турци претрпели велике губитке, престали су да нападају наше положаје.

Француски комунике

Париз, 14. априла.

Последње борбе у области Вердена показују надмоћност Француза над Немцима. Њихови положаји захватају ровове прављене од стране Немца. Али се ипак не може тврдити да непријатељ неће са јаким снагама напасти. Генерал Петен располаже са војском више него што њему треба. Почео је да даје осмодневно осуство свима војницима једне дивизије која се је храбро борила.

* * *

Северно од Езна, после јаке арти-

љеријске ватре успели смо да заузмемо једну малу шуму. У Аргови наша тешка артиљерија разрушила је све непријатељеве ровове. У Лорену, после јаке артиљеријске ватре Немци су извршили напад на наше одбранбене линије код Шапелота. Напад је био одбијен са великим губитцима по непријатеља. Неколико јединица које су мало северније зашле ка нашим рововима биле су одбачене са великим губитцима. Заробили смо ту 14 војника и једног официра.

Један одличан знак

Париз, 14. Април

Француска Врховна Команда почела је поново да даје одсуство војницима на Верденском фронту. То је први пут од како је почела немачка офанзива.

Париз, 14. априла.

Северно од Ена јака артиљеријска ватра са обе стране. У току јучерашње борбе Французи су заробили 158 војника међу којима и 4 официра. Заробили су још 2 митраљеза и једну справу за бацање бомби.

У Аргови, велико дејство француске артиљерије од које је највише страдала ката 285. Западно од Мезе у области Авокур била је јака артиљеријска борба. Један топ немачки великог калибра гађао је у правцу Варангевила и Луневила.

У Лорену, Немци су покушали да заузму француске позиције северно од Сенона, али су били одбијени. Заробљено је неколико војника и један официр.

Према новим извештајима, у јучерашњој борби против француским позиција у области Шапелота, Немци су изгубили око хиљаду људи.

Долазак Руса у Француску

Париз 14 априла

Долазак руских трупа у Француску произвео је велико узбуђење у Немачкој.

Париз, 13. априла

Лист «Газет д' Колоњ» верује да није велика солидарност између савезника. Његов савезник депешира из Швајцарске да су искрцане трупе у Марсељу Срби који долазе са Крфа у руској униформи.

Одступање Сер Едуарда Греја

Атина, 14. Април

Лорд Хардинг, вице-краљ Индије допутовао је у Атину путујући за Лондон. Мисли се, да ће он заузети портфељ министра спољних послова, јер је Греј заморен и морао је да се повуче у свој летњиковца.

Велики ратни савет немачки

Лион, 14. априла

Из Берна јављају: да је у Врховној Команди немачкој одржан велики ратни савет под председништвом кајзеровим. Учествовали су његов мин. спољних послова, адмирал ф. Капел, мин. морине и Фалкенхајн, начелник Врх. Команде.

РАЗНЕ ВЕСТИ**Поклон румунског краља**

Букурешт, 14. априла.

Румунски краљ Фердинанд дао је влади једну суму од 1,250.000 франака, да помогне у неколико сиромашном народу који не може да издржи огромну скупоћу.

Руске трупе у Француској

Рим, 14. априла

Нове руске трупе приспеле су у Марсељ.

Бугарски варвари

Лондон, 14. априла.

Лорд Чечил државни подсекретар интерпелисан у Доњем Дему, изјавио је, да се заробљеници Енглези у Бугарској злостављају.

Покољ немачких официра

Одеса, 14. априла.

Приликом евакуације Трапезунда, гарнизон турски поубијао је све немачке официре. Ту је било и бугарских официра и војника, који су рањени и ухапшени.

Немци пљачкају Бугарску

Букурешт, 14. априла.

Лист «Либерте» јавља да су Немци реквизирали у Бугарској 500.000 кило меса, толико месо масла и масти, 200.000 кило сира. Велики су се переди поводом овога десили.

Бугари стахију од Руса

Букурешт, 14. априла

Поводом знатних руских победа Бугари су почели да утврђују обале Црног мора. Намештене су нове батерије између Рупчука и Јом-Паланке као и у Варни. У народу влада велика узнемиреност.

Тајне седнице енглеског парламента

Лондон, 14. априла.

Јуче у 4 сата после подне почеле су тајне седнице парламента.

Поморска борба

Лондон, 14. априла.

Енглески адмиралитет јавља: Једна немачка ескадра појавила се пред Доцестофтон и ангажовала поморску борбу с једном енглеском ескадром. Немачка се ескадра морала повући, гоњена од енглеских ратних бродова.

— Жене социјалисте у Немачкој издаде су две брошуре, које су одмах узаштене. Једна носи наслов: «Рат, пропаст или револуција», а друга: «Доста убијања».

— 12.000 добровољаца из Америке уврћено је у канадске трупе.

— Пет аустралијских корпусу су спремних да пођу у Европу.

— Холандска влада је отворила истрагу против немачког конзула, који је разносно лажне гласове о британском ултиматуму Холандији.

— Берлински префект је укинуо пасош за иностранство.

— Један француски деташман искрцао се у Аргастољу и заузео оптички телеграфски апарат у пристаништу. Истакнута је француска застава, узети магацини под кривију, француске патроле претаре кроз варош.

НОВЧАНО ТРЖИШТЕ

Курс српског новца у Солуну показује чврсту тенденцију. Сарафи имају приличан обрт и ако у малим количинама; тражиња је ипак стално већа од понуде. Конзулат још данас и сутра мења новац.

Курс српског новца износи:
10 динара у новчаницама: понуда 5:85, тражиња 6.— дин.; 100 дин. златног сребра: понуда 60:50, тражиња 61:50 дин.
Наполеон вреди 20:80 драхми,

ХОТЕЛ И ГОСТИОНИЦА
МАРСЕЉ ДО ЦАРИГРАДСКЕ
СТАНИЦЕ
БРАЋЕ ЧОМИЋА

— ИЗ БИТОЉА —
ПРИМЕРНА ЧИСТОЋА. — УДОБНЕ СОБЕ.
ОДЛИЧНА КУЉНА — ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ.
5—

I РЕДА

ХОТЕЛ **Империајал**
У СОЛУНУ поред самога мора

Отвара се ускоро понова,
пошто је Енглеском штабу
истекао уговор о закупу.

Хотел остаје и даље под упра-
вом свима добро познатог дирек-
тора г. ТАШКА ЧОМИЋА.

ЧИСТОЋА ЈЕ ПРИМЕРНА, СОБЕ ЕЛЕ-
ГАНТНЕ, ПОСЛУГА ТАЧНА А ЦЕНЕ КАО
И УВЕК УМЕРЕНЕ. 5—

Стовариште женских шешира и
велики избор најмодерније робе
за даме

Д. ХРИСТИДЕ
СОЛУН

Улица Симицки бр. 17.

МЕЊАЧКА РАДЊА

Баруха Салтиела и С. Скапа

Препоручује се својом солидном рад-
њом, при размени свију врста нов-
чаних вредности по дневном курсу.

СОЛУН, УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС БР. 8.

Купујте прави и најбољи
дуван и цигарете

„КАВАЛА“

из фабрике

ПАПА АНАСТАСИЈУ
СОЛУН 5—

Велика посластичарница

АЛМОЗНИНО

улица Венизелос

Спрема за ускршње празнике све вр-
сте одличних посластица, колача,
бисквита, извреног укуса и увек све-
жих. С тога многобројне муштерије
неће пропуштити прилику да похитају
и пазаре унапред уверени да ће бити
потпуно задовољени.

Велико стовариште

МОДНЕ И ГАЛАТЕРИЈСКЕ РОБЕ

најлепше, најсолидније и
најмодерније по строго у-
тврђеној цени

можете купити код

КОФАСА ХРИСИКОПУЛОСА

СОЛУН 5—

М. И С. БУРЛА

ЈУВЕЛИРЖ

РАДЊА ОСНОВАНА 1880 ГОД.

Велики избор Дијаманата, Бисера и
драгог камења. Злата и сребра,
накита, часовника и т. д.

Улица Венизелос бр. 55.

— СОЛУН — 5—

ЗУБНО ЛЕКАРСКА КЛИНИКА

ЈОВАНА Н. ХАЦИ ВАСИЛИЈА
ДОКТОР МЕДИЦИНЕ

ЈЕДИНИ ЗУБНИ ЛЕКАР КОЈИ ЈЕ ИЗУЧА-
ВАО СПЕЦИЈАЛНО БОЛЕСТИ УСТА И ЗУБА
У ПАРИЗУ.

ПРИМА ПРЕКО ЦЕЛОГ ДАНА
У СВОЈОЈ КЛИНИЦИ УЛИЦА КЕЈ БР. 49.

— СОЛУН — 5—

ЗА НАСТУПАЈУЋУ СЕЗОНУ

Радња „HIGH LIFE“

Браће Хр. Наума

СОЛУН, — УЛ. ВЕНИЗЕЛОС БР. 14.

Најсолиднија радња и стовари-
ште свилене робе за хаљине и блу-
зе, велики избор штофова за ко-
стиме и кројаче; разне вулене и
памучне робе. Најприматливије на-
лико и бело платно за рубле на-
рочите каквоће и т. д. 5—

Уредништво „Велике
Србије“ прима огласе
по умереној цени.

Господо!

Препоручујемо Вам

да пушите

само

БАЛОНИКА**ЦИГАРЕТЕ**

КАИРО — АЛЕКСАНДРИЈА — СОЛУН

РУЈА . . . . 20 циг. 1 дин.

ПЕРФЕКШОН 24 « 1 «

БОГНА . . . 24 « 0-80

СПЕЦИЈАЛ 24 цигарета

Специјалитети:

МИРОДАТО 24 циг.

ЛЕДИ 24 « са зл. писком

« 24 са плута писком

0-65
0-50

Дуван за луле. На продају свугде.

4-30

ФАБРИКА ЦИГАРЕТА

„НЕСТОС“

Највећа на Ориенту — 500 радника.

СПЕЦИЈАЛИТЕТИ:

НЕСТОС	КНЕИ	Дин.	1—
«	ГИЗБЕК	«	0-80
«	ЈАКИ	«	0-65
«	АФРОС	«	0-50

4—

КОД МАЈЕРА

— УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС —

ВЕЛИКО СТОВАРИШТЕ ГОТОВОГ ОДЕЛА, ПАНТАЛОНА,
БАПУТА И Т. Д. ЗА ГОСПОДУ И ДЕЧАКЕ.

ВЕЛИКИ И БОГАТ ИЗБОР: ХАЉИНА, КОСТИМА, БЛУЗА,
ХАЉИНИЦА И Т. Д. ЗА ГОСПОЂЕ И ДЕВОЈЧИЦЕ. —

ПРИСПЕЛА ЈЕ ЧУВЕНА АМЕРИКАНСКА ОБУЋА

„РЕТАЛ“

5-5

За српску војску, г.г. официре

и савезнике

Цигарете „СРБИЈА“

најбоље су јер су израђене од најбољег и пра-
вог дувана „Кавала“ и удешене према старим
српским цигаретама у кутијама од по 24 ком.
по цени: 1-40; 1—; 0-65 и 0-50 дин.

Дуван „Морава“ пакло 25 грама 0-30 дин.

Продавница у пасажу Бен Рубен бр. 25

1 спрат иза хотела „Телеграфа“.

5-10

Пажња српској војсци

У Солуну је једина француска фирма чије је
седиште у Паризу улица Лафајет бр. 126.

ОРОСДИ-БАК

Продаје све врсте конфекционе робе: одело, шешире итд.
кућинско посуђе, све врсте намирница и деликатеса.
Велико стовариште најбољих вина и ликера. С тога јој
поклоните поверене. Услуга најсолиднија. Цене утврђене
и умерене. Прима српски новац по дневном курсу.

ЦЕНТРАЛА улица Краља Ираклија

ФИЛИЈАЛ: улица Венизелос бр. 4 и 8, где се говори и српски.

4—